

Minimum socjalne w I kwartale 2022 r.

Na łamach czasopisma Polityka Społeczna ukazał się tekst poświęcony minimum socjalnemu - ważna lektura na użytek stypendiów socjalnych!

Jacek Pakuła 23 września 2022

Na łamach czasopisma Polityka Społeczna, w numerze 7/2022, ukazał się tekst [Pana Piotra Kurowskiego pt. Minimum socjalne w pierwszym kwartale 2022 r.](#)

Wartości minimum socjalnego w I kwartale 2022 r. wyniosły:

- **1 392,01** zł dla osoby samotnie gospodarującej w wieku produkcyjnym;
- 1 377,13 zł dla osoby w wieku emeryckim;
- 1265,33 zł na osobę w gospodarstwie rodziców z dzieckiem starszym na utrzymaniu (dochód rodziny = 3 976,00 zł);
- **1126,11** zł na osobę w rodzinie z trójką dzieci (dochód rodziny = 5 630,53 zł).

Minimum socjalne, co zresztą słusznie przyznaje P. Kurowski, stanowi wzorzec wydatków niezamożnych gospodarstw domowych. Często bowiem rozpatrując wnioski o stypendium socjalne, spotykamy się z sytuacją, gdy dochód na osobę w rodzinie studenta jest niewielki, wręcz zerowy. Zgodnie z art. 88 ust. 4 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku gdy dochód nie przekracza 600 zł na osobę w rodzinie, student musi przedstawić zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej o sytuacji rodzinnej i majątkowej. Zaświadczenie to powinno być wydane na podstawie wywiadu środowiskowego, a jego celem jest wyjaśnienie wątpliwości organu stypendialnego, co do źródeł utrzymania studenta.

Powszechnie wiadomo, że nikt nie przeżyje za 66,67 zł (słownie: sześćdziesiąt sześć złotych 67/100) - o czym przypominał [Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 10 maja 2018 r., sygn. I OSK 2912/17.](#)

Dlatego może wystąpić taka sytuacja, że student formalnie wykazuje niewielki dochód, obliczany zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ale otrzymuje różne inne świadczenia, które nie są uznawane za dochód, np. tzw. 500+. Te tłumaczenia są ważne są wyjaśnienia stanu faktycznego i organ nie powinien pomijać tego etapu.

W orzecznictwie, zwłaszcza wojewódzkich sądów administracyjnych, wskazuje się, że błędem organów stypendialnych jest zbyt szybka odmowa stypendium socjalnego tylko z tego powodu, że student nie korzysta z pomocy społecznej. Tutaj trzeba przejść do art. 88 ust. 5 PSWiN - zastosowanie znajdzie reguła tzw. trzech pytań:

1. dlaczego student nie korzysta z pomocy społecznej?
2. jakie student ma wydatki?
3. jakie student ma dochody, inne niż dotychczas ujawnione na użytek postępowania?

Tłumaczenia studentów są różne: spadek, oszczędności, pomoc dziadków, ale również uparte twierdzenie, że z tych przykładowych 66,67 zł można utrzymać się.

Tekst P. Kurowskiego zawiera informację, ile trzeba mieć, aby przeżyć. Warto zapoznać się również z tabelą, gdzie podano kwoty wydatkowane na żywność, mieszkanie itd. Są to oczywiście szacunkowe dane, tzw. średnia. Ten swoisty wzorzec pozwala jednak ocenić, na ile tłumaczenia studentów są wiarygodne.

W decyzji o odmowie przyznania stypendium socjalnego warto odwołać się więc również i do tego argumentu. Przykładowo: student wyjaśnił, że jego dochód wynosi 0 (słownie: zero złotych), student nie korzysta z pomocy społecznej. Warto podkreślić, że miesięczny dochód studenta wynosi 0 zł, a więc jest niższy od tzw. minimum socjalnego, niezbędnego do zaspokojenia najbardziej podstawowych potrzeb, które w I kwartale 2022 r. wyniosło 1392,01 zł dla osoby samotnie gospodarującej w wieku produkcyjnym, oszacowanym przez [Instytut Pracy i Spraw Socjalnych](#).

W poprzednim wpisie, pt. [Minimum socjalne w IV kwartale 2021 r.](#), wskazywałem, że wysokość tzw. minimum socjalnego to kolejny argument za podniesieniem widełek progów uprawniających do otrzymywania stypendium socjalnego, które dziś wynoszą odpowiednio 780-1051,70 zł. Wtedy minimum socjalne wynosiło 1362,38 dla osoby samotnej w wieku produkcyjnym, a w przypadku rodzin wielodzietnych nigdy nie było mniejsze niż 1079,47 zł. Dziś te wartości rosną, nieznacznie, ale jednak rosną.

Widełki progów nie zostały jednak podniesione. Aktualne jest więc pytanie, do kogo ma trafiać stypendium socjalne? Czy chodzi o studentów wywodzących się z rodzin niezamożnych, w których rodzice pracują otrzymując minimalne wynagrodzenie, czy jednak stawiamy na rodziny, których dochód obliczanych jest na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku, a może chodzi o skrajne ubóstwo?